

Прізвище, ім'я _____

Прочитай уважно текст.

ПІДЗЕМНИЙ МЕШКАНЕЦЬ

На узлі...(с,сс)і чорніють...(ь,і) купки з...(и,е)млі. Деякі зовсім свіжі, їх (на)сипав кріт: зайвий ...(г,г)рунт з потайних ходів пов...(е,и)гортав. Майже все своє жи...(т,тт)я він проводить...(і,ь) під з...(и,е)мл...(е,ьо)ю, шукає черв...(ь,')яків, л...(и,е)чинок різних комах, а (на)поверхню виходит...(і,ь) рі...(т,д)ко. У лісі, на луках мені частен...(і,ь)ко траплялися такі купки, однак самого господаря зустрічати (не)доводилося. Мабуть, і ц...(йо,ьо)го разу, якби не було зі мною ...(М,м)иколи ...(Л,л)укича, я (не)побачив би підземного звірка.

Ми зупинилися на узліссі. Микола Лукич прихилився до скривленого стовбура вільхи, я примостився поряд. Галявина перед нами як на долоні, а нас не одразу помітиш.

— Зачекаємо трохи. Звірок повинен вилізти, свіжим повітрям подихати.

Тільки лісник замовк, просто перед нами раптом заворушилася земля. Спершу з'явилася мордочка з маленьким хоботком. Потім кріт виставив напоказ передні короткі лапки з довгими кігтями і нарешті виліз сам. Підправив вхід до нірки, відгорнув землю, постояв, принюхався, обтрусив свою чорно-буру шубку.

Звірок видався мені дуже неповоротким. «Мабуть, він тільки повзати може», — подумав я. Але раптом кріт почав бігати по галявині. Він вовтузився в опалому листі, ховався в залишений після сінокосу оберемок сіна. Далі, прихопивши кілька листочків, поліз у нору.

Кріт ще довго без відпочинку збирав на галявині листя, носив до нори сухі стебла трави.

Повертаючись із лісу додому, Микола Лукич мовчав, а потім заговорив:

— Ти, мабуть, помітив: кріт брав не все, що йому під лапи потрапляло. На галявину вітер наніс листя різних дерев — він у нору носив тільки дубове. В оберемку сіна звіркові найбільше сподобалися стебла материнки та конюшини. Ці трави приємно пахнуть і так само, як листя дуба, довше зберігаються, менше вбирають вологи, ніж інші лісові рослини. Для підземелля кращої підстилки не знайдеш. Бачив, скільки сухого листя й трави наносив? Спальню свою утеплює.

Отже, зима прийде малосніжна, холодна. А пізня осінь буде дощовою. Запитаєш, звідки такі прогнози? Пояснення просте. Раніше кріт жив на тому боці галявини. Там низина, їжі для нього більше, але і коли випаде багато дощів — усе затопить вода. Тому він і перебрався на нові квартири, тут невелике підвищення і вода норі не загрожує.

За Віктором Приходьком

Виконай завдання.

1. Визнач жанр прочитаного твору.

легенда

оповідання

казка

2. Коли відбувалися події, описані у творі?

влітку

ранньою осінню

взимку

пізньою осінню

3. Визнач послідовність у розташуванні пунктів плану до поданого тексту.

- ☐ Опис тваринки.
- ☐ Купки землі на узліссі.
- ☐ Пояснення лісника.
- ☐ Зустріч з кротом.
- ☐ Праця звірка.
- ☐ Повернення з лісу додому.

4. Вибери рядок, у якому подано дієслова минулого часу.

чорніють, прийде, вбирають

підправив, пахнуть, насипав

повигортав, виставив, постояв

5. Знайди і перетягни головні члени речення. Зазнач, якою частиною мови вони виражені.

Раніше кріт жив на тому боці галявини.

підмет _____

присудок _____

6. Поєднай слова і вислови та їх тлумачення.

і носа не
вистромить

як на долоні

він
вовтузився

примостився

неповорот-
кий

на узліссі

на краю лісу

незграбний

займався справами,
які потребують багато
праці і клопоту

зайняв місце

дуже добре видно

не виходить,
не показується

**7. Поміркуй і запиши. Чому кріт перебрався на інший бік
галявини (3-4 речення).**

8. Спиши у зошит виділену частину тексту.